

کتاب جامع بازار پول و سرمایه

بین المللی

۱۵۷۰ ۱۱۸
۱۱۸

مؤلفین

دکتر اکبر باقری

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قاینات

حسین وحیدی ایری سفلی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت استراتژیک

سرشناسه	:	باقری، اکبر، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	کتاب جامع بازار پول و سرمایه بین المللی / مولفین اکبر باقری، حسین وحیدی ایری سفلی ؛ ویراستار علمی فهیمه حسنوی، محمدرضا بختیار.
مشخصات نشر : تهران :	:	هوشمند تدبیر ؛ قائلان: دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد قائلان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۴۰۲ ص. : جدول، نمودار.
شابک	:	۴۰۰۰۰۰ ریال : ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۸-۱۳۲-۷
وضعیت فهرست نویسی:	:	فیا
یادداشت	:	واژه نامه.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	بازار سرمایه
موضوع	:	Capital market
موضوع	:	بازار پول
موضوع	:	Money market
شناسه افزوده	:	وحیدی ایری سفلی، حسین، ۱۳۴۰ -
شناسه افزوده	:	د نگاه آزاد اسلامی. واحد قائلان
رده بندی کنگره	:	۴۱۸ / ۶۰۰ / ۱۳۲ / ۷
رده بندی دیویی	:	۵۰۵ / ۸۹۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۰۵ / ۸۹۸

عنوان کتاب	:	کتاب جامع بازار پول و سرمایه بین المللی
مولفین	:	دکتر اکبر باقری ، حسین وحیدی ایری سفلی
ناشر	:	هوشمند تدبیر
ناشر همکار	:	دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد قائلان
مدیر مسئول	:	محمد قجر
مدیر تولید و اجرا	:	فهیمه حسنوی
ویراستار علمی	:	فهیمه حسنوی، محمدرضا بختیار
طراح صفحه آرا و طراح جلد	:	بهمن طالبی اسکندری شاد
سال و نوبت چاپ	:	زمستان ۱۳۹۶ / اول
شمارگان	:	۱۰۰۰
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۸-۱۳۲-۷
قیمت	:	۴۰۰۰۰۰ ریال
آدرس	:	تهران، میدان فردوسی، خیابان انقلاب، خیابان موسوی فرصت سابق، کوچه اعتماد مقدم، پلاک ۳ واحد ۲
تلفن	:	۰۹۱۲۳۸۶۱۲۶۷
تارنما	:	Hooshmand.tadbir@yahoo.com

بطور کلی، با گسترش مبادلات تجاری و لزوم ارتباط هرچه بیشتر مردم و صاحبان سرمایه‌ها، مراکزی به وجود آمد که در آن، دارندگان سرمایه و متقاضیان استفاده از نقدینگی مردم با یکدیگر تماس یافته، با داد و ستدهای پولی و مالی به منظور رفع احتیاجات کوتاه مدت و بلند مدت یکدیگر، به ترتیب بازار پول و بازار سرمایه را به وجود آوردند. این نهادهای پولی و مالی بسیار مهم با ابزارهای خاص خود تنوعی از روشهای تامین مالی را برای بنگاههای تجاری و شرکت های فعال در بازار سرمایه فراهم نمودند. بنابراین این کتاب در دو بخش اساسی با عنوان های بازار پول (شامل سه فصل) و بازار سرمایه (شامل چهار فصل) تنظیم و تدوین شده است.

در فصل اول از بخش نخست این کتاب، مفاهیم، نهادها و نظام های پولی و ارزی به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است تا دیدگاهی مفهومی، تئوریک و کاربردی از بازار پول و نهادهای داخلی و بین المللی مرتبط با آن ایجاد نماید.

در فصل دوم، فعالیت ها و ابزارهای بازار پول مورد بررسی دقیق گرفته است. در فصل سوم نیز جزء لاینفک بازار پول در عرصه بین المللی، اعتبارات اسنادی و انواع آن ارائه شده است.

بخش دوم کتاب نیز شامل فصول بازار سرمایه می باشد. در این بخش، ابتدا در فصل اول، تعاریف و مفاهیم کلی این بازار معرفی شده است. سپس مهم ترین بازار مالی یعنی بازار بورس و اوراق بهادار و نیز بازار اوراق بهادار ایران مورد بررسی جامع قرار گرفته است. در این فصل مفاهیم، نکات و اصطلاحات بورسی دقیقی ارائه شده است.

از طرفی، محرومیت طیف وسیعی از بنگاههای اقتصادی از تامین مالی در بازار سرمایه و وابستگی شرکتهای دولتی یا خصوصی به تامین مالی از طریق سهامداران، باعث ایجاد تسهیلات از شبکه بانکی منشاء ایجاد بازار فرابورس شده است. لذا، در فصل سوم از این بخش، بازار خارج (فرا) بورس مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. همچنین، در شرایط رقابتی دنیای امروز، راه اندازی بورس های کالایی و به تبع آن استفاده از ابزارهای مشتقه منجر به ایجاد یک نظام سازمان یافته داد و ستد و توزیع کالاها در کشور های مختلف منجر شده و راه ورود به بازارهای جهانی را برای کشورها تسهیل نموده است. بنابراین در فصل چهارم از بخش دوم این کتاب به معرفی بازار بورس کالا و ابزار مشتقه پرداخته ایم.

البته مباحثی کاربردی و بسیار مهم در بازار سرمایه هستند که متأسفانه در دانشگاهها در مقاطع مختلف رشته های اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری در قالب یک سرفصل مصوب و آکادمیک تدریس نمی شوند، از قبیل: تحلیل فاندمنتال، تحلیل تکنیکال، علل زیان سرمایه گذاران در بازار بورس سهام، انواع ریسک های سرمایه گذاری در بازارهای پول و سرمایه، مفهوم حساب قیمتی و نیز معرفی یکی از موفق ترین چهره های بازار سرمایه در جهان (وارن بافت) در ضمایم این کتاب مورد توجه قرار گرفته اند.

امیدوارم این کتاب بتواند در مقاطع مختلف کارشناسی، کارشناسی ارشد و حتی دکتری رشته های مدیریت مالی، حسابداری و اقتصاد تا حد زیادی نیازهای دانشجویان، محققان و اساتید عزیز را در حیطه مباحث بازارها و نهادهای پولی و مالی تامین نماید. همچنین می تواند منبع اصلی درسی با عنوان آشنایی با بازار پول و سرمایه در مقطع کارشناسی ارشد مدیریت مالی باشد. ضمن تشکر از انتشارات هوشمند تدبیر از همه صاحب نظران، دانشجویان و اساتید محترم نیز درخواست می شود کاستی های این کتاب و نیز پیشنهادات خود را به آدرس الکترونیکی اینجانب (parsabaghe.i7@yahoo.com) ارسال نمایند تا در چاپ های بعدی کتاب مورد توجه و استفاده قرار گیرد.

مؤلفین:

دکتر اکبر باقری و دکتر حسین وحیدی ایری سفلی

زمستان ۱۳۹۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
..... سخن ناشر	۱۴
..... بخش اول: بازار پول	۱۵
..... فصل اول	۱۵
..... مفاهیم، نهادها و نظام‌های پولی و ارزی	۱۵
..... 1-1- تعریف بازار پول و ویژگیهای آن	۳۱
..... ۱-۲- نهادهای داخلی و بین‌المللی بازار پول	۳۲
..... ۱-۲-۱- نهادهای داخلی	۳۲
..... ۱-۲-۱-۱- بانک مرکزی	۳۲
..... ۱-۲-۱-۲- بانک‌های تجاری و سایر بانک‌ها	۳۶
..... ۱-۲-۱-۳- مؤسسات اعتباری (مافی و اعتباری)	۳۲
..... ۱-۲-۱-۴- صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۳۳
..... ۱-۲-۲- نهادهای بین‌المللی پولی و مالی	۳۳
..... ۱-۲-۲-۱- صندوق بین‌المللی پول	۳۳
..... ۱-۲-۲-۲- گروه بانک جهانی	۶۳
..... ۱-۲-۲-۳- سوئیت	۸۵
..... ۱-۲-۲-۴- بانک مرکزی آمریکا (فدرال رزرو)	۹۷
..... ۱-۲-۲-۵- بانک مرکزی اروپا	۹۹
..... ۱-۳- نظام‌های پولی بین‌المللی	۱۰۰
..... ۱-۳-۱- سیستم پولی کلاسیک استاندارد طلا	۱۰۰
..... ۱-۳-۲- سیستم پولی طلا - ارز	۱۰۲
..... ۱-۳-۳- سیستم پولی برتن وودز	۱۰۴
..... ۱-۳-۴- سیستم پولی نرخ شناور	۱۰۷

۱۱۰	۱-۴-۱- انواع نظام‌های ارزی
۱۱۰	۱-۴-۱- نظام نرخ ثابت ارز (Fixed Exchange Rate System)
۱۱۰	۱-۴-۲- نظام نرخ‌های متعدد (Mulit Exchange Rate System)
۱۱۲	۱-۴-۳- نظام نرخ شناور (Floating Exchange Rate System)
۱۱۴	۱-۴-۴- نظام نرخ‌های شناور کنترل شده
۱۱۷	فصل دوم
۱۱۷	فعالیت‌ها و ابزارهای بازار پول
۱۱۹	مقدمه
۱۱۹	۲-۱- برار، پرده‌گذاری ثابت: (Fixe – Term Deposits)
۱۲۷	۲-۲- اوراق بهادار، برار پول (Money Market Securities)
۱۲۸	۲-۲-۱- اسناد خزانه (Treasury Bills (T.B.
۱۳۱	۲-۲-۲- گواهی سپرده (Certificates of Deoposit (C.D.
۱۳۲	۲-۲-۳- قبولی بانکی: (Banker's Acceptances (BAs
۱۳۳	۲-۲-۴- اوراق تجاری: (Commercial Paper (CP
۱۳۳	۲-۲-۵- اوراق تجاری اروپایی: (Euro- Commercia Paper (Euro- CP
۱۳۳	۲-۳- مقررات بازار پول در جمهوری اسلامی ایران
۱۳۵	فصل سوم
۱۳۵	اعتبارات اسنادی (LC)
۱۳۷	مقدمه
۱۳۸	۳-۱- تعریف اعتبار اسنادی
۱۴۰	۳-۲- انواع اعتبارات اسنادی
۱۴۱	۳-۲-۱- اعتبار اسنادی قابل انتقال
۱۴۸	۳-۲-۳- اعتبار اسنادی قابل معامله: (NEGOTIABLE CREDIT)
۱۵۰	۳-۲-۴- اعتبار اسنادی ترانزیت: (TRANSIT CREDIT)

۱۵۲	۳-۲-۵- اعتبار اسنادی پوششی: (CLEAN REIMBURSEMENT CREDIT)
۱۵۲	۳-۲-۶- اعتبار گردان: (REVOLVING CREDIT)
۱۵۳	۳-۲-۷- اعتبار اسنادی عبارت قرمز: (RED CLAUSE CREDIT)
۱۵۶	۳-۲-۸- اعتبار بدون واسطه یا مستقیم: (HAND- ON CREDIT)
۱۵۶	۳-۲-۹- اعتبار سبد خرید: (SHOPPING- BAG CREDIT)
۱۵۶	۳-۲-۱۰- اعتبارات ضمانتی: (STAND – BY LETTER OF CREDIT)
۱۵۷	۳-۲-۱۱- اعتبار اسنادی داخلی: (LOCAL L/C)
۱۵۸	۳-۳- انواع اعتبارات بر نظر تعهد
۱۵۸	۳-۳-۱- اعتبار اسنادی برگشت پذیر: (REVOCABLE LETTER OF CREDIT)
۱۵۸	۳-۳-۲- اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر یا غیر قابل برگشت (IRREVOCABLE L/C)
۱۶۰	۳-۳-۳- اعتبار اسنادی تأیید شده: (CONFIRMED LETTER OF CREDIT)
۱۶۲	۴-۳- مراحل گشایش اعتباری اسنادی در جمهوری اسلامی ایران
۷۷	بخش دوم: بازار سرمایه
۷۷	فصل اول
۷۷	تعاریف و مفاهیم کلی
۱۷۱	مقدمه
۱۷۱	۱-۱- اهمیت سرمایه و بازار سرمایه
۱۷۲	۱-۲- تعریف بازار سرمایه و ویژگیهای آن
۱۷۲	۱-۳- تفاوت بازار سرمایه با بازار پول
۱۷۳	۱-۴- اشکال سرمایه‌گذاری
۱۷۴	۱-۴-۱- سرمایه‌گذاری در داراییهای فیزیکی یا حقیقی
۱۷۴	۱-۴-۲- سرمایه‌گذاری در داراییهای مالی
۱۷۵	۱-۴-۲-۱- سرمایه‌گذاری مستقیم
۱۸۴	۱-۴-۲-۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

فصل دوم.....	۱۰۷
بازار بورس و اوراق بهادار.....	۱۰۷
(تاریخچه، مفاهیم، نکات و اصطلاحات اساسی).....	۱۰۷
۱-۲- تعریف بورس و انواع بورس.....	۱۹۱
۲-۲- علل و تاریخچه پیدایش بورس اوراق بهادار.....	۱۹۲
۳-۲- تعریف و کارکرد بورس اوراق بهادار.....	۱۹۵
۴-۲- ساختار بازارهای بورس اوراق بهادار.....	۱۹۷
۵-۲- شیوه اجرای سفارشها در بازار ثانویه اوراق بهادار.....	۱۹۹
۶-۲- عدای مؤثر بر سودآوری و ارزش بازار اوراق بهادار مؤسسات مالی.....	۲۰۷
۱-۶-۲- عوامل درونزا.....	۲۱۱
۲-۶-۲- متغیرها بر روی مؤثر بر ارزش اوراق بهادار (سهام) شرکتها:.....	۲۱۴
۷-۲- بازار سرمایه (بورس اوراق بهادار) ایران.....	۲۳۱
۱-۷-۲- پیشینه بازار سرمایه (بورس اوراق بهادار) در ایران.....	۲۳۱
۲-۷-۲- تحولات بورس اوراق بهادار تهران.....	۲۳۲
۳-۷-۲- ارکان و تشکیلات بورس اوراق بهادار تهران.....	۲۳۹
۱-۷-۳- شورای بورس.....	۲۳۹
۳-۷-۳- هیئت پذیرش اوراق بهادار:.....	۲۴۰
۴-۷-۳- سازمان کارگزاران بورس:.....	۲۴۱
۴-۷-۳- هیئت مدیره بورس اوراق بهادار:.....	۲۴۲
۵-۷-۳- هیئت داورى بورس اوراق بهادار:.....	۲۴۳
۴-۷-۲- رویه پذیرش شرکتها در بورس اوراق بهادار تهران.....	۲۴۳
قسمت اول) شرایط و ضوابط پذیرش شرکتهای انفورماتیک در بورس اوراق بهادار تهران.....	۲۴۷
قسمت دوم) شرایط و ضوابط پذیرش سهام بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی.....	۲۴۷

قسمت سوم) شرایط و ضوابط پذیرش شرکتهای فعال در اجاره بلندمدت (لیزینگ) در بورس اوراق بهادار تهران

- ۲۳۹
قسمت چهارم) آیین نامه شرایط و ضوابط پذیرش سهام شرکتهای بیمه ۲۴۱
قسمت پنجم) ضوابط طبقه بندی شرکتهای سرمایه گذاری پذیرفته شده و متقاضی پذیرش ۲۴۲
۲-۱- شرکتهای سرمایه گذاری گروه اول: ۲۴۳
۲-۲- شرکتهای سرمایه گذاری گروه دوم: ۲۴۴
۲-۷-۶- شیوه معامله در بورس اوراق بهادار تهران ۲۴۴
۲-۷-۶-۱- ترتیب اجرای دستورات مشتریان در بورس اوراق بهادار تهران ۲۴۶
۲-۷-۶-۲- حق طرحه (کمپس) کارگزاران و سایر هزینه های معامله اوراق بهادار ۲۴۶
۲-۷-۷- شیوه اطلاع رسانی در بورس اوراق بهادار تهران ۲۴۷
۲-۷-۸- مفاهیم، اصطلاحات و نژات بازار بورس اوراق بهادار ایران ۲۴۸
(۳۷ نکته و اصطلاح مهم) ۲۴۸
فصل سوم ۱۳۳
بازار فرابورس ۱۳۳
مقدمه ۱۳۳
۳-۱- فرابورس (مفهوم، اهمیت و کارکرد آن) ۲۷۰
۳-۲- انواع بازارها در فرابورس ایران ۲۷۲
فصل چهارم ۱۳۵
بازار بورس کالا ۱۳۵
مقدمه ۲۸۳
1-4- بورس کالا چیست؟ ۲۸۴
۲-۴- ضرورت تشکیل بورس کالا در ایران ۲۸۴
۳-۴- تدابیر قانونی برای ایجاد بورس کالای ایران ۲۸۵
۴-۴- اهداف بورس کالای ایران ۲۸۶

- ۴-۵- ارکان شرکت بورس کالای ایران ۲۸۷
- ۴-۶- چه کسانی از بورس کالا بهره‌مند می‌شوند؟ ۲۸۸
- ۴-۷- منافع بورس کالا ۲۹۰
- ۴-۸- ابزارهای داد و ستد در بازار بورس کالا ۲۹۱
- منابع ۲۹۳
- پیوست‌ها ۲۹۳
- پیوست ۱: مروری بر تحلیل بنیادی و تکنیکال (ابزارها و تاکتیک‌ها) ۲۹۶
- تحلیل بنیاد : نگاهی کلی ۲۹۶
- مفاهیم پایه‌ای در تحلیل بنیادی ۲۹۷
- شناسایی شرکت به مرور ۲۹۸
- با مدیر گفتگو کنید ۲۹۹
- افراد درون سازمانی شرکت: آنها را به سرعت تحت نظر داشته باشید ۳۰۰
- ترازنامه: افشای واقعیات درباره امور مالی شرکت ۳۰۱
- گزارش سالانه ۳۰۴
- تحلیل بنیادی: ابزارها و تاکتیک‌ها ۳۰۵
- صورت سود و زیان: آموزش درباره آنکه یک شرکت چگونه درآمد می‌کند ۳۰۵
- سود (عایدات) هر سهم: معیار درآمدزایی شرکت ۳۰۷
- بازی پیش‌بینی سود ۳۰۸
- نگاهی به نسبت‌های سهم ۳۰۹
- نسبت «قیمت به فروش»: یک راه مؤثر در کشف درآمد ۳۱۲
- نسبت برگشت بر سرمایه: معیاری برای سنجش سلامت شرکت ۳۱۳
- کاستی‌های تحلیل بنیادی ۳۱۴
- بیانیم فنی باشیم: معرفی تحلیل فنی (تکنیکال) ۳۱۵

- ۳۱۶.....چارت (نمودار) سهم
- ۳۱۷.....چارت‌های خطی، ستونی و شمعی
- ۳۱۷.....چارت‌های خطی
- ۳۱۸.....نمودار ستونی (باری)
- ۳۱۹.....چارت شمعی
- ۳۲۰.....خط‌های روندی
- ۳۲۱.....روند پایین رونده (نزولی)
- ۳۲۲.....روند بالا رونده (صعودی)
- ۳۲۲.....روند کناره‌راهی
- ۳۲۵.....معکوس روند
- ۳۲۶.....پشتیبانی و مقاومت
- ۳۲۶.....پشتیبانی: خریداران فاتح جنگ می‌باشند
- ۳۲۹.....مقاومت: فروشندگان فاتح جنگ می‌باشند
- ۳۳۰.....معرفی «طرح‌های سهام»
- ۳۳۱.....طرح سر و شانه‌های (وضعیت بازار خرسی)
- ۳۳۸.....شکاف‌ها
- ۳۳۹.....تحلیل گران فنی شکاف را به سه دسته تقسیم نموده‌اند:
- ۳۴۱.....کمبودهای تحلیل فنی
- ۳۴۱.....پیوست ۲: علل زیان سرمایه‌گذاران در بازار بورس سهام
- ۳۴۱.....اشتباه ۱: نفروختن سهام زیان‌ده
- ۳۴۲.....اشتباه ۲: بگذارید سهام برنده شما تبدیل به سهام بازنده گردند
- ۳۴۴.....اشتباه ۳: بیش از اندازه در مورد سهام خود احساساتی شدن
- ۳۴۷.....اشتباه ۴: سرمایه‌گذاری فقط در یک یا دو سهم

۳۴۷	موارد استثناء.....
۳۴۸	اشتباه ۵: نامنضبط و انعطاف‌ناپذیر بودن.....
۳۴۹	اشتباه ۶: درس نگرفتن از اشتباهات گذشته.....
۳۵۰	اشتباه ۷: پیروی از توصیه‌ها و اطلاعات محرمانه افراد نامناسب.....
۳۵۱	اشتباه ۸: دنبال جمعیت رفتن.....
۳۵۲	اشتباه ۹: نداشتن آمادگی برای روبرویی با رویدادهای ناگوار.....
۳۵۳	۱- بخش عمده‌ای از سرمایه‌گذاری خود را به نقدی تبدیل کنید.....
۳۵۳	۲- کمترین معاملاً کنید.....
۳۵۴	۳- بیشتر مطالعه کنید.....
۳۵۵	پیوست ۳: انواع خطرات ریسک‌های سرمایه‌گذاری در بازارهای پول و سرمایه.....
۳۵۵	انواع خطرات (ریسک‌های سرمایه‌گذاری در بازارهای پول و سرمایه.....
۳۵۶	۱- ریسک اعتباری "Credit Risk".....
۳۵۶	درجه‌بندی ریسک اعتباری کوتاه‌مدت.....
۳۵۸	درجه‌بندی ریسک اعتباری بلندمدت.....
۳۶۰	۲- ریسک نقدینگی "Liquidity Risk".....
۳۶۰	۳- ریسک نرخ بهره "Interest Rate Risk".....
۳۶۱	۴- ریسک کشوری "Country Risk".....
۳۶۱	۵- ریسک نرخ تبدیل "Exchange Rate Risk".....
۳۶۲	ریسک بیشتر، بازدهی بیشتر.....
۳۶۳	پیوست ۴: حباب.....
۳۶۵	پیوست ۴: «وارن بافت».....
۳۹۷	مجموعه پرسش و پاسخ‌های تشریحی.....
۳۶۹	مقدمه.....

۳۶۹	مجموعه پرسش های تشریحی
۳۷۱	پاسخ سوالات تشریحی
۳۹۹	مجموعه سوالات چهار گزینه ای
۳۹۹	برای آزمودن شما
۳۸۳	مقدمه
۳۸۳	مجموعه سوالات آزمون
۴۰۰	پاسخ سوالات آزمون

www.ketab.ir